

Analýza výkonnosti srovnatelných správních obvodů obcí s rozšířenou působností v jednotlivých oblastech s využitím benchmarkingu

ORP Neratovice

Zpracovatel:
Odborný tým Projektů

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu
Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních
obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

Úvod

Benchmarking představuje jednu z klíčových aktivit projektu Podpory meziobecní spolupráce. Výsledky benchmarkingu přináší důležitá východiska pro tvorbu strategií území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) a měly by být zohledněny v debatách o dalším rozvoji území ve vztahu k vybraným veřejným službám v oblastech školství, odpadového hospodářství a sociálních služeb.

Využití benchmarkingu je **spojené s analýzou dat** reprezentujících posuzované SO ORP. Shromážděná data pro vybrané indikátory nenesou bez provedení analýzy žádnou informační hodnotu.

Základem analýzy je uspořádání dat do logických celků a do souvislostí s tou oblastí, kterou chceme za pomoci benchmarkingu řešit. Dalším předpokladem analýzy je porovnávat porovnatelná data (např. srovnatelné SO ORP). Cílem vyhodnocování dat je pak **určení rozdílů (mezer) mezi vlastní výkonností a výkonností ostatních SO ORP**. Způsob vyhodnocení těchto rozdílů je již v rukou posuzovatele (analytika) - hodnoty dat za naše a další srovnatelná SO ORP lze např. uspořádat do tabulky, znázornit prostřednictvím grafu, nebo v neposlední řadě využít statistického zpracování dat). Tedy podstatou je určení:

- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru nejlepší organizace,
- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru naše organizace,
- jaký je rozdíl mezi těmito hodnotami ukazatelů.

Vedle toho lze data porovnávat s průměrnou hodnotou daného ukazatele v kraji nebo několika srovnatelných SO ORP. Průměrná hodnota bývá nejčastěji vyjádřena aritmetickým průměrem nebo tzv. mediánem (prostřední hodnota uspořádané číselné řady).

1. Základní charakteristika správního obvodu a metodika analýzy

SO ORP Neratovice leží ve Středočeském kraji a tvoří 1 z 26ti správních obvodů (dále jen SO) tohoto kraje, jehož stručná charakteristika je dána následujícími údaji:

- rozlohou 113 km² je nejmenším obvodem kraje;
- do SO spadá celkem 12 obcí, což je 2. nejnižší počet v kraji;
- zhruba středně velký je počtem obyvatel 30.605, z nichž 16.415 žije v jádrovém městě.

Tabulka 1: Komparace vybraných SO ORP ve Středočeském kraji

Území SO ORP	Počet obcí	Počet obyvatel SO ORP	Počet obyvatel jádrové obce	Rozloha ORP v km ²
Neratovice	12	30 605	16 415	113
Brandýs n. Labem - Stará Boleslav	58	95 579	17 503	378
Český Brod	24	19 545	6 839	185
Kralupy nad Vltavou	18	30 399	17 855	131
Lysá nad Labem	9	23 427	8 988	121
Mělník	39	43 144	19 346	457
Průměr za kraj	44	49 685	17 673	424

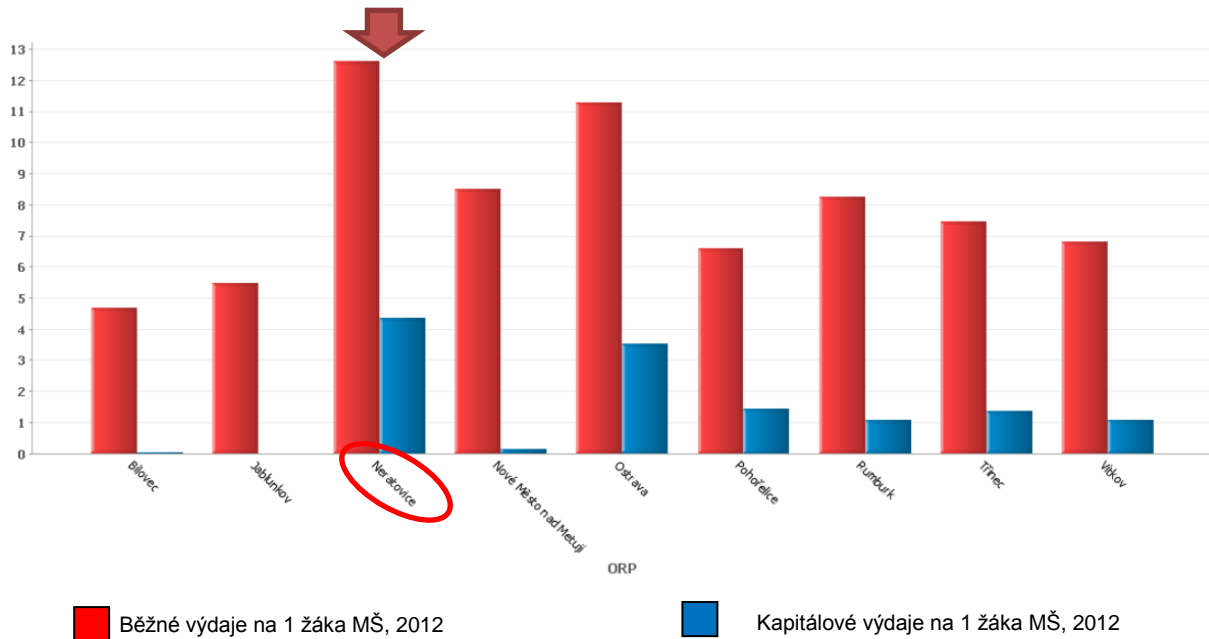
Pro benchmarkingové srovnání a formulování podstatných závěrů jsou důležité zejména hodnoty ukazatelů, které se výrazně odlišují od ostatních porovnávaných subjektů, tj. SO ORP. Proto bylo pro vzájemné srovnání použito více kritérií, aby byly zjištěny a vyzdvíženy významné diference v relevantních oblastech. Benchmarkingové srovnání bylo tedy provedeno jednak v porovnání s ostatními SO ORP Středočeského kraje a dále pak ve srovnání s podobně velkými SO (měřeno počtem obyvatel SO, počtem obcí SO a počtem obyvatel jádrového města):

- SO ORP s počtem obyvatel v intervalu 29.200 až 31.800 obyvatel (celkem 6 srovnatelných SO ORP: Kralupy n. Vltavou, Poděbrady, Svitavy, Tišnov, Žamberk, Židlochovice);
- SO ORP s počtem obcí ve správním obvodu 12 až 13 obcí (celkem 8 srovnatelných SO ORP: Bílovec, Jablunkov, Třinec, Nové Město n. Metují, Ostrava, Pohořelice, Rumburk, Vítkov);
- SO ORP s počtem obyvatel jádrové obce 16.200 až 16.800 (celkem 6 srovnatelných SO ORP: Benešov, Jičín, Pelhřimov, Rakovník, Rožnov p. Radhoštěm, Uherský Brod).

2. Předškolní a školní vzdělávání

V oblasti předškolního a školního vzdělávání zaujme v případě SO ORP Neratovice zejména porovnání **běžných a kapitálových výdajů na žáky mateřských škol**. Při pohledu na oba z daných parametrů znázorněných grafem je zřejmé, že hodnoty za neratovický obvod jsou ve skupině srovnávaných SO ORP (dle kritéria počtu obcí) nejvyšší. Běžné výdaje na žáka MŠ, tzn. ty, které odrážejí každodenní provoz, dosahují hodnoty ca 12,6 tis. Kč na žáka, a kapitálové výdaje, které vyjadřují investiční počiny, činí 4,4 tis. Kč na žáka.

Obrázek 1: Běžné a kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obcí v SO ORP 12 – 13) na žáka MŠ (v tis. Kč)

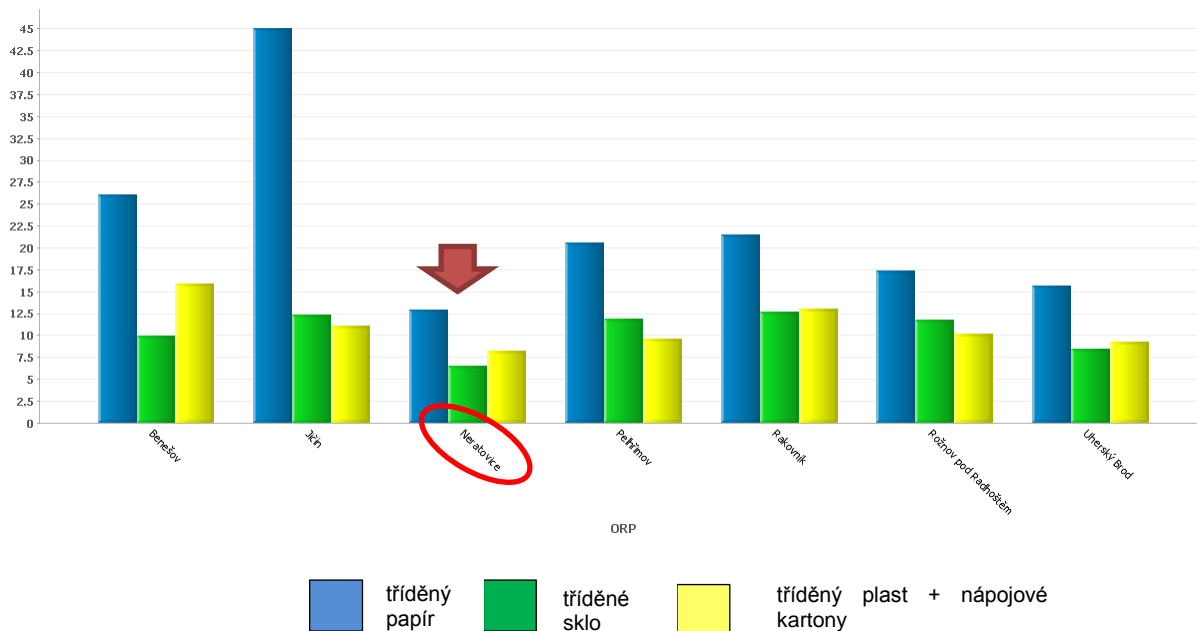
3. Odpadové hospodářství

U odpadového hospodářství je z hlediska benchmarkingu významné srovnání **měrné produkce komunálního odpadu (KO) a směsného komunálního odpadu (SKO) a tříděného odpadu** s dalšími obvody ORP vybranými dle kritéria velikosti jádrové obce. Produkce KO je u SO ORP Neratovice v uvedeném výběru největší (ca 470 t/obyv.), produkce SKO rovněž (ca 310 t/obyv.). Oproti tomu produkce tříděných položek patří mezi nejnižší: papíru ca 13 t/1.000 obyv., skla 6,6 t/1.000 obyv. a plastu včetně nápojových kartonů 8,2 t/1.000 obyv. Viz obrázky 2 a 3.

Obrázek 2: Měrná produkce KO a SKO vybraných SO ORP (kritérium: velikost jádrové obce 16.200 – 16.800 obyv.; v tunách/1.000 obyv.)

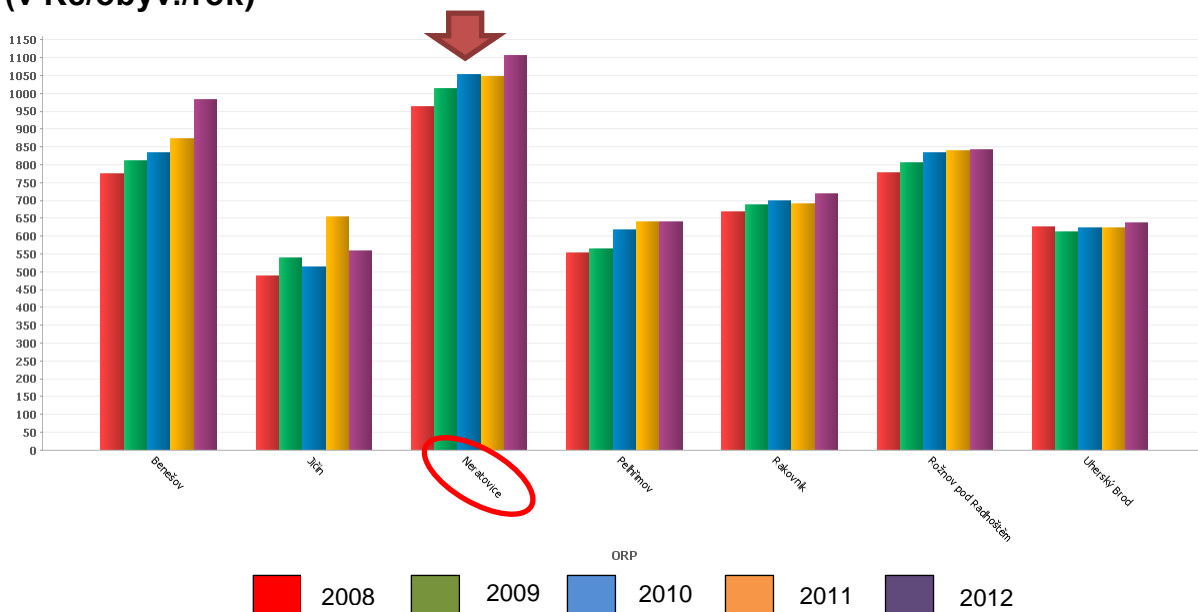

Obrázek 3: Měrná produkce tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu + nápojových kartónů vybraných SO ORP (kritérium: velikost jádrové obce 16.200 – 16.800 obyv.; v t/1.000 obyv.)

Dále je významné srovnání **neinvestičních výdajů na sběr a svoz KO**. Jedná se tedy o tu položku rozpočtu, která vyjadřuje celkové výdaje na sběr a svoz komunálního odpadu, které jsou neinvestičního charakteru. Hodnoty dosažené neratovickým obvodem byly ve sledované skupině vybraných SO ORP každoročně nejvyšším a navíc i stále rostou. Jejich průměrná úroveň dosahuje výše ca 1.040 Kč/obyv./rok. Viz obrázky č. 4 a 5.

Obrázek 4: Neinvestiční výdaje vybraných SO ORP (kritérium: velikost jádrové obce 16.200 – 16.800 obyvv.) na sběr a svoz KO v období 2008 – 2012 (v Kč/obyv./rok)

Obrázek 5: Průměrné neinvestiční výdaje vybraných SO ORP (kritérium: velikost jádrové obce 16.200 – 16.800 obyvv.) na sběr a svoz KO v období 2008 – 2012 (v Kč/obyv./rok)

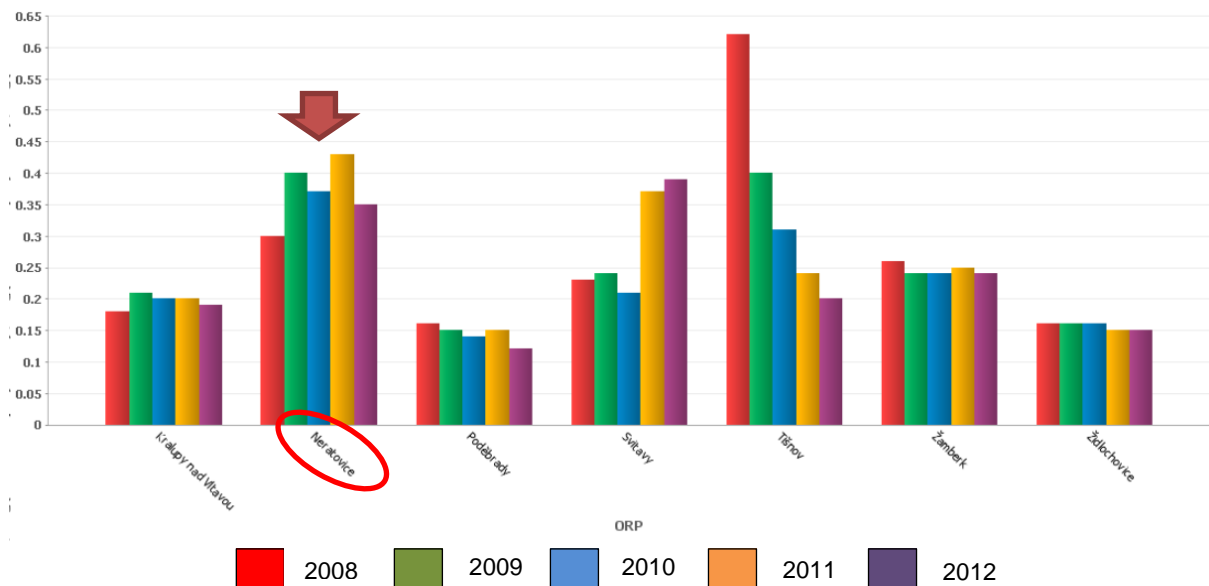

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

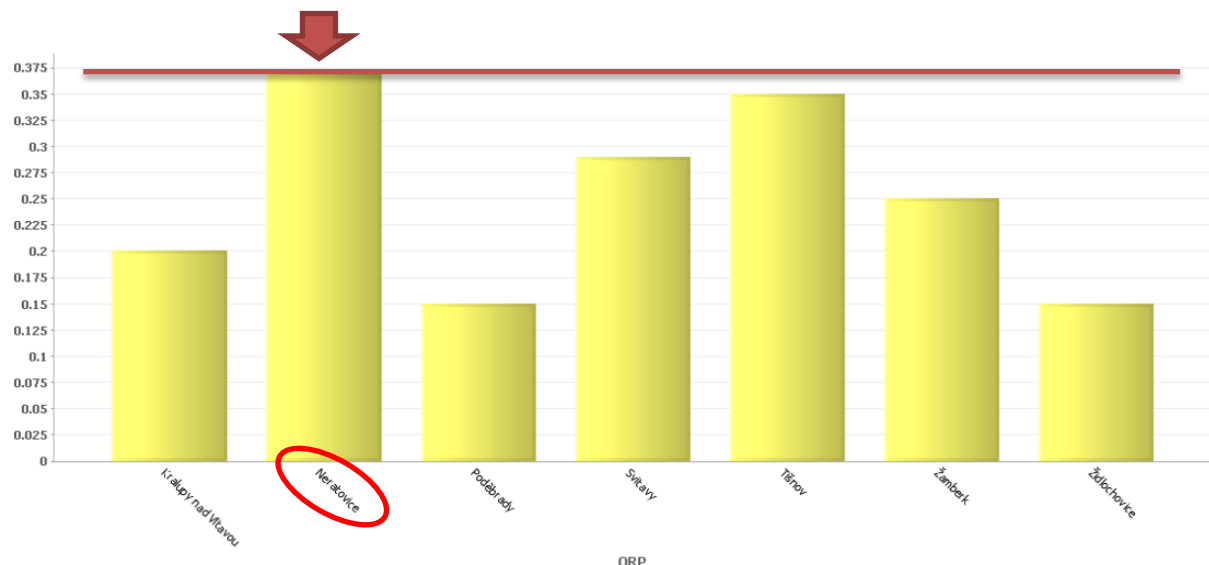
4. Sociální služby

U problematiky sociálních služeb je vhodné vyzdvihnout srovnání **běžných výdajů na obyvatele**. Lze konstatovat, že SO ORP Neratovice dosahuje ve sledovaném období nejvyšších nebo 2. nejvyšších hodnot z vybraných SO ORP obdobným počtem obyvatel. Celkově tak jejich průměrná hodnota za období 2008 – 2012 činí 0,37 tis. Kč/obyv./rok. Viz obrázek č. 6 a 7.

Obrázek 6: Běžné výdaje obcí ve vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 29.200 – 31.800) na sociální služby v období 2008 – 2012 (v tis. Kč/obyv./rok)

Obrázek 7: Průměrné běžné výdaje obcí ve vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 29.200 – 31.800) na sociální služby v období 2008 – 2012 (v tis. Kč/obyv./rok)

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

5. Závěrečné shrnutí

SO ORP Neratovice	
základní charakteristika	<p>ve Středočeském kraji je správní obvod ORP Neratovice:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlohou nejmenší z hlediska počtu obcí 2. nejmenší z hlediska počtu obyvatel zhruba středně velký
předškolní a školní vzdělávání	<p><i>v rámci benchmarkingu SO obvod</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vysoké běžné i kapitálové výdaje na žáky MŠ
odpadové hospodářství	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vysoká měrná produkce KO a SKO nízká produkce tříděného odpadu vysoké neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO
sociální služby	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vysoké běžné výdaje na sociální služby na obyvatele

Použité zdroje: Ministerstvo financí ČR
Český statistický úřad